

Burgerparticipatie en de gemeenteraad

Gemeenteraad Doetinchem

Maart 2010

Hein Albeda

Rol van de raad en burgerparticipatie

- Wat is burgerparticipatie
- Beleidsparticipatie en burgerinitiatieven
- Vooraf en tijdens het proces
- Wat kan de raad doen?
- Rolverdeling college, raad en organisatie
- Burgerinitiatieven

Wat is burgerparticipatie?

‘Participatie is een proces waarin stakeholders invloed hebben op en delen in de controle over initiatieven en de besluiten en middelen die hen raken’

Maar is het alleen een inbreng leveren bij de productie van beleid???

Beleidsparticipatie en burgerinitiatieven

Ophalen kennis

Beter aansluiten op
wensen

Betere en belangen-
overstijgende
oplossingen

Zorgvuldige uitvoering

- Wij als burgers gaan over de invulling van onze buurt
- Wij ouders nemen initiatieven rond onze school
- Wij als gemeenschap nemen initiatieven rond armoede binnen onze gemeenschap

Frustraties van burgers over beleidsparticipatie

- De politiek heeft al besloten;
- Burgers worden te laat betrokken;
- Inbreng wordt genegeerd;
- Gemeente verstrekt geen, onjuiste of onvolledige informatie;
- Verwachtingen van burgers stroken niet met de realiteit;
- Gemeente handelt niet zorgvuldig;
- Gemeente wil geen gesprek met haar burgers

Problemen in de organisatie

- Nota's en handreikingen raken niet de juiste snaar en zijn niet breed geïmplementeerd.
- De raad wordt te weinig om sturing gevraagd
- Participatie komt bovenop het normale werk.
- Participatie is 'van communicatie'.
- Leren is niet geborgd.

Het CLEAR-model

- Can they participate?
- Do the *Like* to participate?
- Are they *Enabled* to participate?
- Are they *Asked* to participate?
- Are they *Responded* to if they do participate

Startnotitie

- Aanleiding
- Probleem
- Doelen
- Actoren
- Proces
- Uitwerking sturing
- Interactief beleid
- Uitvoering
- Monitoring
- Handhaving

Soorten participatie

Vorm:

- Faciliterend
- Samenwerkend
- Participatief
- Consulterend
- Voorlichtend

Rol burgers:

- initiatiefnemer
- co-producent
- adviseur
- geraadpleegde
- ontvanger

Rol van de raad,

wat kan de raad doen?

- Kaders stellen: werken met startnotities
- Kijk of de vergaderwijze anders moet: scheid beeldvorming, oordeelsvorming en beleidsvorming
- Kies bewust welke participatievorm
- Ga naar de kernen toe
- Experimenteer en leer
- Koppel terug wat je deed met de inbreng

In fasen beslissen

- Startfase (beeldvorming)
- Verkenningsfase (oordeelsvorming)
- Oplossingsfase (besluitvorming)
- Uitvoering en nazorg

Let op:

- Neem de tijd voor veranderproces
- Zoek goede voortrekkers
- Vermeng niet de participatiekwaliteit met de inhoud
- Leer van de fouten en beloon goede praktijk
- Leer van anderen: werkbezoeken en expertmeetings
- Leer los te laten

Goede rolverdeling

Raad

- Kaders voor instrumentarium en doelen participatie
- Op goede momenten sturing geven
- Afweging doelen en middelen

College

- Inzicht in kwaliteit (BM)
- Acceptatie opnemen in P&C en meekijken BM (weth)

Organisatie

- Uitvoerder is verantwoordelijk
- Kwaliteit participatie in functioneringsgesprekken

Evaluëren en borgen

- Kadernota
- Vaste participatieparagraaf
- Na twee jaar deze periode de kwaliteit van de procedures voor burgerparticipatie evalueren
- Vaste werkwijze in organisatie evalueren
- Vaste verantwoordelijke aanspreken

- Blijven vernieuwen!

Burgerinitiatieven

- Trekt de gemeente het beleid naar zich toe?
Of steunt ze de burgers in hun activiteit?
- Werkvormen
 - Wijkcontracten (Haarlem)
 - Dorpsbudgetten (Hoogeveen)
 - Eigen Kracht Centrales
 - Burgerinitiatief op agenda toelaten
 - Referendum, Keuzereferendum, e-petities

Bedankt!

- Hein Albeda
- www.heinalbeda.nl

U vindt meer informatie op:
www.publiek-politiek.nl
www.vng.nl/burgerparticipatie
www.verantwoording.nl